ÖĞREN · 4. Sınıf · Matematik

Tartma - Sıvı Ölçme

Yarım ve çeyrek kilogram · Kilogram ve gram · Ton ve miligram · Litre ve mililitre · Tahmin · Problemler

Bu ünitede neler öğreneceğiz?

- ✓ Yarım ve çeyrek kilogramın kaç gram olduğunu
- ✓ Kilogram ve gramı birlikte kullanmayı
- ✓ Ton ve miligramın nerelerde kullanıldığını
- ✓ Kütle ölçü birimleri arasında dönüşüm yapmayı
- ✓ Litre ve mililitre arasında dönüşüm yapmayı
- ✓ Sıvı miktarlarını tahmin etmeyi
- ✓ Tartma ve sıvı ölçme problemlerini çözmeyi

👨‍👩‍👧 **Büyüklerimize not:** Market alışverişinde paketlerin üzerindeki kütle (g, kg) ve hacim (mL, L) bilgilerini birlikte okuyun. Mutfakta tartı ve ölçü kabıyla tarif hazırlarken "Yarım kilo un kaç gram?", "Bu şişede kaç bardak su var?" gibi sorular sorun.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

⚖️ Kilogram ve Gram

Varlıkların ne kadar ağır olduğunu **kütle ölçü birimleriyle** ölçeriz. **Kilogram** kısaca **kg**, **gram** kısaca **g** ile gösterilir. **1 kg = 1000 g**'dır.

Bir kilogramın yarısına **yarım kilogram**, dörtte birine **çeyrek kilogram** denir: **yarım kg = 500 g**, **çeyrek kg = 250 g**. 2 çeyrek kilogram yarım kilogram, 4 çeyrek kilogram 1 kilogram eder.

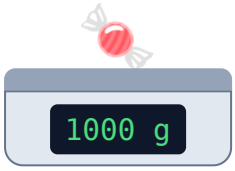

1 kg = 1000 g

yarım kg = 500 g

çeyrek kg = 250 g

🍉 Kilogram ve Gramı Birlikte Kullanma

Kütleyi kilogram ve gram birlikte kullanarak da ifade ederiz. Karpuzun kütlesi **3 kg 250 g**'dır; yani 3000 + 250 = **3250 g**.

Gramı kilogram ve grama çevirirken 1000'lik grupları ayırırız: 1750 g = 1000 g + 750 g = **1 kg 750 g**.

3 kg 250 g = 3250 g

2 kg 400 g = 2000 + 400 = **2400 g**

1750 g = **1 kg 750 g**

5 kg = 5 × 1000 = **5000 g**

Dönüşüm örnekleri

✏️ Haydi deneyelim — Dönüştür.

2 kg = ☐ g

yarım kg = ☐ g

3 L = ☐ mL

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

🚛 Ton ve Miligram

Çok ağır varlıkların kütlesini **ton** ile ölçeriz; kısaca **t** ile gösterilir: kamyon ve tır yükleri, gemi, fil, vinç yükleri. **1 t = 1000 kg**'dır.

Çok hafif varlıkların kütlesini **miligram** ile ölçeriz; kısaca **mg** ile gösterilir: ilaçların ve vitaminlerin içindeki maddeler, çok küçük böcekler. **1 g = 1000 mg**'dır.

ton (t) ile ölçülür

miligram (mg) ile ölçülür

🔄 Kütle Ölçü Birimleri Arasındaki İlişki

Büyük birimden küçük birime çevirirken **1000 ile çarparız**, küçük birimden büyük birime çevirirken **1000'e böleriz**.

🚛 **1 t = 1000 kg**

⚖️ **1 kg = 1000 g**

💊 **1 g = 1000 mg**

ton → kg → g → mg

4 t = 4 × 1000 = **4000 kg**

6000 g = 6000 ÷ 1000 = **6 kg**

3 g = 3 × 1000 = **3000 mg**

Örnekler

🎨 Resim köşesi — Mutfaktaki bir tartıyı ve üzerindeki bir yiyeceği çiz.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

🧭 Hangi Birimi Kullanırız?

💊	**mg**	ilaç ve vitaminlerdeki madde miktarı
🍫	**g**	çikolata, peynir, ekmek gibi hafif varlıklar
🧒	**kg**	insanlar, un, şeker, meyve gibi daha ağır varlıklar
🚛	**t**	kamyon yükü, gemi, fil gibi çok ağır varlıklar

🥛 Litre ve Mililitre

Sıvıların miktarını **litre** ve **mililitre** ile ölçeriz. Litre kısaca **L**, mililitre **mL** ile gösterilir. **1 L = 1000 mL**'dir.

Yarım litre = 500 mL, **çeyrek litre = 250 mL**. Az miktardaki sıvıları (ilaç şurubu, parfüm) mililitre ile, fazla miktardaki sıvıları (damacana suyu, yakıt) litre ile ölçeriz.

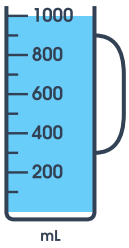

1 L = 1000 mL

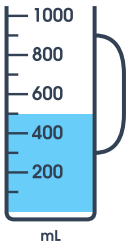

yarım L = 500 mL

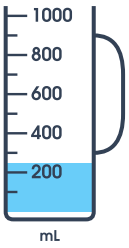

çeyrek L = 250 mL

🎨 Resim köşesi — 1 L su ile dolabilecek bardakları çiz.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

🧴 Litre ve Mililitreyi Birlikte Kullanma

2 L 300 mL = 2000 + 300 = **2300 mL**. 1500 mL = 1000 mL + 500 mL = **1 L 500 mL**.

Litreyi mililitreye çevirirken 1000 ile çarparız; mililitreyi litreye çevirirken 1000'e böleriz.

1500 mL = 1 L 500 mL

3 L = **3000 mL**
4 L 250 mL = **4250 mL**
6000 mL = **6 L**

Dönüşüm örnekleri

🤔 Sıvı Miktarını Tahmin Etme

Sıvı miktarlarını tahmin ederken bildiğimiz kaplardan yararlanırız. Bir su bardağı yaklaşık **200 mL**, bir çay bardağı yaklaşık **100 mL**, bir kova yaklaşık **10 L**, bir damacana **19 L**'dir. Tahminimizi ölçerek kontrol ederiz.

su bardağı ≈ 200 mL

çay bardağı ≈ 100 mL

kova ≈ 10 L

🧩 Problem Çözelim

Ayşe Hanım 3 paket un aldı. Her paket 750 g'dır. Toplam kaç kilogram kaç gram un aldı? 3 × 750 = 2250 g = **2 kg 250 g**.

2 L'lik şişedeki meyve suyu 250 mL'lik bardaklara dolduruluyor. Kaç bardak dolar? 2 L = 2000 mL, 2000 ÷ 250 = **8 bardak**.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

📚 Yeni Sözcükler

kütle ⚖️
Bir varlığın ne kadar ağır olduğu.

çeyrek kilogram 🧀
250 gram.

ton (t) 🚛
1000 kilogram.

miligram (mg) 💊
Gramın binde biri.

litre (L) 🥛
1000 mililitre.

mililitre (mL) 💧
Litrenin binde biri.

🎨 Resim köşesi — İki resim çizelim.

Ton ile ölçülen bir varlık çiz.

Mutfaktaki bir tartıyı ve üzerindeki bir yiyeceği çiz.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026